

USNESENÍ

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Markéty Lehké, Ph.D., a soudců JUDr. Petra Černého, Ph.D., a Ing. Mgr. Martina Jakuba Bruse ve věci

navrhovatelky: **V. S.**, narozená „X“,
bytem „X“,

a

účastníků
řízení:

- 1) **Úřad městského obvodu Ústí nad Labem – Neštětice**,
sídlem U Radnice 229, 403 31 Ústí nad Labem,
- 2) **ÚSTECKÉ FÓRUM OBČANŮ**, IČO: 02790840,
sídlem Rembrandtova 382/6, 400 01 Ústí nad Labem,
zastoupen JUDr. Tomášem Kapounem, advokátem,
sídlem Kopečná 241/20, 602 00 Brno,

o návrhu na neplatnost hlasování či neplatnost voleb do Zastupitelstva městského obvodu Ústí nad Labem – Neštětice konaných ve dnech 5. a 6. 10. 2018,

takto:

- I.** Návrh na vyslovení neplatnosti voleb do Zastupitelstva městského obvodu Ústí nad Labem – Neštětice konaných ve dnech 5. a 6. 10. 2018 **se zamítá.**
- II.** Návrh na vyslovení neplatnosti hlasování ve volbách do Zastupitelstva městského obvodu Ústí nad Labem – Neštětice konaných ve dnech 5. a 6. 10. 2018 **se zamítá.**
- III.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Navrhovatelka se návrhem doručeným soudem dne 19. 10. 2018, tj. v zákonem stanovené lhůtě, podle § 60 odst. 2 a 3 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „volební zákon“), domáhala vyslovení neplatnosti voleb či neplatnosti hlasování ve volbách do Zastupitelstva městského obvodu Ústí nad Labem – Neštětice (dále jen „zastupitelstvo“) konaných ve dnech 5. a 6. 10. 2018.

Návrh

2. V návrhu nejprve navrhovatelka popsala výsledky voleb do zastupitelstva včetně procentních zisků a mandátů jednotlivých volebních stran. Upozornila na skutečnost, že rozdíl v počtu hlasů mezi třetím a čtvrtým subjektem činí 113 hlasů a mezi pátým a šestým pouhých 22 hlasů. Konstatovala, že ve volebním okrsku č. 2001 obdržela volební

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

strana (*politické hnutí, pozn. soudu*) ÚSTECKÉ FÓRUM OBČANŮ (dále jen „ÚFO“) 566 hlasů, tj. 24,68 %, ačkoli ve volbách v roce 2014 v tomto okrsku dosáhla nevýrazného výsledku 86 hlasů, tj. 5,89 %. Navrhovatelka zdůraznila, že údajné výsledky voleb v tomto okrsku se zásadně liší od výsledků voleb v celém volebním obvodu, pokud jde o počet (procento) odevzdaných hlasů pro ÚFO.

3. Navrhovatelka uvedla, že volební okrsek č. 2001 leží v tzv. vyloučené lokalitě Krásné Březno, kde žijí sociálně slabí občané. Pro volby v těchto lokalitách je podle protikorupčních organizací typická nízká účast a náchylnost k porušování rovné demokratické soutěže, např. kupčení s hlasy. K tomu navrhovatelka odkázala na výroční zprávu Oživení, o. s., z roku 2014 a dodala, že podle dostupných informací šetří Policie České republiky ve volebním okrsku č. 2001 možné kupčení s hlasy. Upozornila rovněž na článek „*Policie řeší nával u urny a 200 Kč za hlas*“ publikovaný dne 8. 10. 2018 v MF DNES, podle kterého byl voličům ve vyloučené lokalitě Krásné Březno v průběhu voleb nabízen finanční obnos za odevzdání hlasu konkrétním kandidátům a ihned po otevření volební místnosti v okrsku č. 2001 mělo zájem účastnit se voleb asi třicet voličů, kteří byli k volební místnosti dokonce organizovaně sváženi. Navrhovatelka podotkla, že autor článku A. J. vyslechl člena volební komise, který uvedl, že „to byli lidé, kteří nikdy volit nechodili“; další členka volební komise potvrdila, že se mělo před volební komisí (patrně míněno místností, pozn. soudu) opakovaně objevovat stejné auto a uvnitř měl sedět muž, který voličům vyplácel finanční prostředky. Navrhovatelka proto vyjádřila podezření, že volby do zastupitelstva byly ovlivněny tzv. kupováním hlasů, tedy protiprávním jednáním, které mohlo mít vliv na výsledek voleb, tj. složení zastupitelstva.
4. Podle navrhovatelky je návrh na neplatnost hlasování ve volbách důvodný při splnění třech předpokladů, kterými jsou protizákonnost spočívající v porušení některého ustanovení volebního zákona, souvislost mezi touto protizákonností a celkovým počtem hlasů odevzdaných pro určitou volební stranu nebo její jednotlivé kandidáty, jakož i zásadní intenzita této protizákonnosti, která musí dosahovat takového stupně, že je možno důvodně předpokládat odlišné výsledky voleb (jiné složení zastupitelstva), pokud by k takovému jednání nedošlo (tzv. „zatmění“ volebního výsledku). Navrhovatelka konstatovala, že Ústavní soud v nálezu ze dne 18. 1. 2011, sp. zn. Pl. ÚS 57/10, označil podplácení voličů za protizákonné, a dodala, že neexistuje logické vysvětlení pro tak výraznou statistickou odchylku ve výsledcích voleb, a proto skutečnosti uvedené v tomto návrhu představují přípustnou a zvláště významnou indicii, které by měla vést soud k závěru o porušení volebního zákona. K tomu odkázala na usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 16. 11. 2010, č. j. 44 A 105/2010-58, a usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2006, sp. zn. Vol 82/2006.
5. Navrhovatelka zdůraznila, že rozdíly v počtu obdržených hlasů jednotlivých volebních stran jsou natolik malé, že tak výrazný výkyv, ke kterému došlo v předmětném volebním okrsku, představuje zkreslení celého volebního výsledku a může ovlivnit výsledky voleb na úrovni počtu mandátů pro jednotlivé volební strany. Podle navrhovatelky přitom existuje objektivní příčinná souvislost mezi volební vadou a složením zastupitelstva. K tomu odkázala na nález Ústavního soudu ze dne 26. 1. 2005, sp. zn. Pl. ÚS 73/04. Vyjádřila přesvědčení, že došlo k nezákonnosti, která byla tak intenzivního charakteru, že pokud by nenastala, byl by výsledek voleb jiný. Podle navrhovatelky je přitom v souladu s nálezem Ústavního soudu ze dne 18. 1. 2011, sp. zn. Pl. ÚS 57/10, důvodné rozhodnout o opakování voleb v celém obvodu, neboť opakované hlasování pouze v jednom volebním okrsku by zakládalo evidentní porušení

principu rovnosti hlasů. Voliči, kteří by znovu hlasovali, by totiž znali volební výsledky ve zbývajících volebních okrscích a tato skutečnost by mohla jejich hlasování významně ovlivnit.

Vyjádření dalších účastníků řízení

6. Úřad městského obvodu Ústí nad Labem – Neštětice (dále jen „volební orgán“) se k návrhu písemně nevyjádřil.
7. ÚFO ve svém vyjádření k návrhu zrekapitulovalo výsledky voleb do zastupitelstva a striktně odmítlo jakoukoli účast na tzv. kupčení s hlasy během komunálních voleb a takového protiprávní jednání odsoudilo. Konstatovalo, že celou předvolební kampaň dělalo ve stylu fair play, neboť volební kampaň vnímá jakou střet programů a vizí jednotlivých volebních stran a hnutí. Podotklo, že někteří jeho kandidáti i samo hnutí byli po dobu kampaně vystavováni velmi agresivní negativní, lživé a denunciační kampani, a to i v rovině kybernetické. Napadení regulérnosti voleb považovalo ÚFO za pokračování této negativní kampaně, jež měla za cíl hnutí poškodit v očích voličů a budoucích koaličních partnerů. Poznamenalo, že tento účel již podaný návrh splnil bez ohledu na to, jak celé prošetření ze strany soudu dopadne. Tendenčnost spojení ÚFO s tzv. kupčení s hlasy spatřovalo ÚFO i v tom, že navrhovatelkou je kandidátka volební strany TOP 09, KDU-ČSL A STAN, která ve volbách naprosto propadla a jejíž kandidáti se do zastupitelstev vůbec nedostali.
8. Podle ÚFO není jím dosažený úspěch ve volebním okrsku č. 2001 ve výši 24,68 % hlasů výrazným excesem, neboť se v případě volby hnutí jako celku bez „křížkování“ jednotlivých kandidátů jedná o 37 oprávněných voličů z celkového počtu 181 vydaných a odevzdaných obálek. Nešlo tedy o masový jev či nebývalý úkaz, nýbrž o projev podpory ze strany několika málo desítek voličů. Tento výsledek je podle ÚFO dán zejména tím, že se jedná o volební okrsek v sociálně vyloučené lokalitě, na kterou očividně zapůsobil romský kandidát ÚFO T. G., který vedl intenzivní kampaň nejen v Předlicích, ale i Krásném Březně. ÚFO poznamenalo, že vyjma L. K., který kandidoval v obvodě Ústí nad Labem – město na sedmáctém místě kandidátky PRO!Ústí, je T. G. jediný Rom, který v těchto komunálních volbách kandidoval, a proto jej tato komunita přirozeně chtěla podpořit. ÚFO k tomu dodalo, že na facebookových stránkách Ústecký Bizár a Panoptikum Ústí byly vedeny lživé, agresivní a dehonestující kampaně proti T. G., některé za hranou dobrého vkusu a se silně rasovým podtextem, které vygradovaly až k podání trestního oznámení ze strany T. G. Podle ÚFO předmětné intenzivní lživé napadání tohoto kandidáta vyvolalo zájem jeho okolí – voličů z Předlic, Krásného Března a dalších sociálně vyloučených lokalit – o jeho kandidaturu. ÚFO dodalo, že po negativních zkušenostech romské komunity v Předlicích s neziskovými organizacemi začali Romové (zejména prostřednictvím T. G.) komunikovat s vedením města složeným převážně ze zástupců ÚFO a podařilo se hned několik věcí, které místní občané velmi uvítali (úklid skládky ve Sklářské ulici, členství Roma J. C. v komisi města pro prevenci kriminality aj.).
9. Navrhovatelčino porovnání volebního výsledku s rokem 2014, kdy šlo ÚFO do voleb jako úplně nové a neznámé uskupení, označilo toto hnutí za zcestné. Zdůraznilo, že naproti tomu v roce 2018 se jedná o hnutí reprezentující současnou „vládní koalici“ ve městě Ústí nad Labem. Upozornilo také na skutečnost, že ve volebním okrsku č. 2010 získalo podporu 42,02 %, což výrazně převyšuje navrhovatelkou napadaný výsledek ve volebním okrsku č. 2001, nicméně nad tím se navrhovatelka nepodivila. ÚFO

konstatovalo, že v rámci některých volebních okrsků mohlo dojít k určitému „odskočení“ některých volebních uskupení oproti jiným a pro ilustraci uvedlo rozdílné výsledky hnutí Vaše Ústí v různých okrscích. Akcentovalo, že z volebního úspěchu v rámci jednotlivého volebního okrsku nelze dělat paušální závěr o kupčení s hlasy, jinak by bylo možné prohlásit celé volby za neplatné, neboť podobných „odskoků“ bylo jistě více. ÚFO zmínilo také zvýšenou dohledovou činnost Městské policie Ústí nad Labem v době konání voleb a upozorňování na údajné kupčení s hlasy u komunálních voleb označilo za jakýsi folklor.

10. ÚFO poznamenalo, že nemůže posoudit věrohodnost navrženého svědka A. J., který nebyl sám svědkem údajného kupčení, nýbrž pouze hovořil s dalšími osobami, jež údajně svědky býti měly. Podle ÚFO nelze zcela vyloučit jakousi míru nadsázky v článkách tohoto autora, která mohla být vedena snahou po senzaci, což nebývá u novinářů zcela neobvyklé. Pokud se snad měl svědek prostřednictvím třetí osoby dozvědět, že k volbám dorazili lidé, kteří nikdy volit nechodili, podivilo se ÚFO nad výrazně nadprůměrnou pamětí onoho člena volební komise.
11. Z právního hlediska se podle ÚFO v případě eventuálně zjištěného kupčení s hlasy jeví jako smysluplné napadnout toliko hlasování, nikoli nutně celé volby. ÚFO připomnělo rovněž algoritmus posuzování volebních stížností vyplývající z usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 7. 2004, č. j. Vol 6/2004-12, který je univerzálním postupem používaným v rámci soudního přezkumu výsledků všech typů voleb. Konstatovalo, že i kdyby byla u volebního okrsku č. 2001 prokázána protizákonnost spočívající v kupčení s hlasy, nedošlo by k naplnění druhé a třetí podmínky algoritmu, neboť případné zkreslení výsledků by nemělo takovou intenzitu, která by mohla reálně ovlivnit výsledek voleb, když výsledek ÚFO ve volebním okrsku č. 2001 není natolik „hvězdný“, aby měl za následek zkreslení celkového výsledku voleb. ÚFO dále podotklo, že případné kupčení s hlasy nemohlo způsobit diametrálně odlišný výsledek voleb jako celku, neboť jistě nešlo o 100% kupčení a minimálně část voličů jistě byla legitimní. Závěrem ÚFO kupčení s hlasy odsoudilo a navrhlo, aby soud podaný návrh v celém rozsahu zamítl.

Ústní jednání soudu

12. Při jednání soudu konaném dne 31. 10. 2018 navrhovatelka přednesla návrh shodně jako v jeho písemném vyhotovení. Požadovala, aby soud jejímu návrhu v plném rozsahu vyhověl. Přála si, aby v předmětné věci, ale i do budoucna, bylo dosaženo spravedlnosti, aby mohla probíhat spravedlivá volební soutěž, která je ostatně zakotvena i v Ústavě České republiky.
13. Zástupce volebního orgánu při tomtéž jednání konstatoval, že se k návrhu nemůže blíže vyjádřit, neboť se volebního orgánu fakticky netýká. Dodal, že volební orgán má pochopitelný zájem na tom, aby volební proces probíhal v souladu se zákonem.
14. Právní zástupce ÚFO při ústním jednání odkázal na písemné vyjádření k návrhu. Statutární orgán ÚFO považoval za nespravedlivé, aby byl z volebních výsledků „vytrháván“ jen jeden okrsek, když v jiných okrscích byla situace diametrálně odlišná, což volební výsledky vyvažovalo. Vzhledem k provedení dokazování právní zástupce ÚFO navrhl zamítnutí návrhu pro nedůvodnost.
15. Soud při jednání v souladu s § 52 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), provedl z vlastní iniciativy důkaz čtením listiny – sdělení Českého statistického úřadu ze dne 24. 10. 2018, č. j. CSU-03144/2018-03.

Z tohoto sdělení vyplynulo, že pokud by nebyly započítány výsledky hlasování z volebního okrsku č. 2001 (Krásné Březno), tj. jako by zde nebyl odevzdán žádný platný hlas, došlo by ke změně v rozdělení mandátů, kdy volební strana ÚFO by získala pouze jeden mandát (původně dva) a druhý by ztratila ve prospěch volební strany Vaše Ústí, která by získala šest mandátů (původně pět); tím by došlo i ke změně zvolených členů zastupitelstva a změně v pořadí náhradníků.

16. Dále soud z vlastní iniciativy provedl důkaz sdělením Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje, Územního odboru Ústí nad Labem, Prvního oddělení obecné kriminality, ze dne 24. 10. 2018, č. j. KRPU-197189-7/ČJ-2018-041071. V tomto sdělení jsou zachycena prohlášení předsedy okrskové volební komise R. H. a zapisovatelky volebního okrsku č. 2001 E. V. popisující nahromadění voličů dne 5. 10. 2018 kolem 14:20 hodin, jednalo se o voliče z adres „X“ a „X“, kteří byli na místo dováženi dvěma červenými vozidly. R. H. ani E. V. neviděli, že by někdo někomu dával nějaké peníze. Policie zjistila obě vozidla a některé osoby z jejich osádky, avšak vytěžením všech těchto osob nebylo zjištěno, že by jim někdo dával peníze nebo vyplněné volební lístky a instruoval je, jak mají volit. Policie dále zvýšila dozor před volebními místnostmi a provedla několik náhodných kontrol ve volební místnosti; bylo několikrát hovořeno s předsedou komise s tím, že k žádnému jinému podezřelému jednání již nedošlo. Provedeným šetřením a vytěžováním osob na adresách „X“ a „X“ v Ústí nad Labem se policii nepodařilo získat kladné poznatky o kupčení s volebními hlasy ani poznatky ohledně hromadného svážení osob do volební místnosti. Policie uzavřela, že do současné doby se nepodařilo získat kladné poznatky o spáchání trestného činu nebo přestupku.
17. Na návrh navrhovatelky provedl soud důkaz čtením článku redaktora A. J. „*Policie řeší nával u urny a 200 Kč za hlas*“ a rovněž důkaz výslechem svědka A. J., redaktora MF DNES. Svědek vypověděl, že se o případné uplácení voličů zajímal vzhledem ke své profesi, neboť pracuje jako novinář pro MF DNES. I v těchto volbách, jako v minulosti, se tedy zaměřil na zkoumání a zjišťování, zda v problémových lokalitách Ústí nad Labem včetně Neštěmic nedochází k nepřípustnému uplácení voličů. Prvotní informace v tomto směru přitom získal ze zpravodajského webu, kde se psalo, že krátce po otevření volebních místností se v Neštěmicích k volbám naráz dostavilo velké množství lidí, a to obyvatel z jednoho vchodu jednoho panelového domu, kteří přitom podle členů okrskové volební komise nikdy předtím k volbám nechodili. Dále se také psalo o červeném vozidle, které mělo svázat voliče a zároveň je i vyplácet. Na základě toho se osobně vypravil do Neštěmic, a to v pátek 5. 10. 2018 někdy v odpoledních hodinách. Tehdy na místě získal poznatek, že uplácení voličů mělo být ve prospěch volební strany ÚFO. O této skutečnosti se podle svědka mluvilo již před volbami, proto bral informace vážně. Zatelefonoval také předsedovi dané volební strany MUDr. M., aby se od něj dozvěděl více informací. MUDr. M. věděl o šíření těchto informací, nicméně je označil za lživé, resp. za protikampaň jiných volebních stran. Tehdy svědkovi MUDr. M. sdělil: „My Romy neuplácíme, my je máme na kandidátce“.
18. K dotazu soudu, zda svědek psal i nějaké články týkající se předmětných voleb, svědek uvedl, že psal, a to jeden s názvem „*Policie řeší nával u urny a 200 Kč za hlas*“. Na otázku soudu, zda svědek přímo osobně viděl, že někdo voličům předává peníze za hlasy, svědek odpověděl, že nikoli. K dotazu soudu, zda svědkovi někdo konkrétní sdělil, že obdržel peníze za volební hlas, svědek opět uvedl, že nikoli. Na otázku soudu, od koho se svědek dověděl, že údajné uplácení voličů je činěno ve prospěch volební strany ÚFO, svědek odpověděl, že po jeho příjezdu do Neštěmic od dvou členů okrskové volební komise.

19. K dotazu právního zástupce ÚFO, co všechno svědek osobně viděl ohledně toho, co je psáno v jeho výše citovaném článku a od koho se to případně dozvěděl, svědek uvedl, že skutečnosti psané v daném článku osobně neviděl, získal je od dvou členů okrskové volební komise v Neštěmicích, jejich totožnost svědek nezná, jednalo se o nějakého muže a nějakou ženu. Na otázku statutárního orgánu ÚFO, zda má svědek nahrávku o daných skutečnostech, svědek odpověděl, že nikoli. Doplnil, že případnou nahrávku by měla mít Policie České republiky.

Volební dokumentace

20. Soud si vyžádal u volebního orgánu příslušnou volební dokumentaci. Ze zápisu o průběhu a výsledku hlasování ve volebním okrsku č. 2001, týkajícího se hlasování ve volbách do Zastupitelstva městského obvodu Ústí nad Labem – Neštěmice, soud zjistil, že při hlasování a zjišťování výsledků hlasování nebyly okrskové volební komisi podány stížnosti ani oznámení; tento zápis je podepsán všemi deseti členy okrskové volební komise.

Posouzení věci soudem

21. Podle § 90 odst. 1 s. ř. s. se může za podmínek stanovených zvláštními zákony občan, politická strana nebo nezávislý kandidát anebo sdružení nezávislých kandidátů a sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů návrhem domáhat rozhodnutí soudu o neplatnosti voleb nebo neplatnosti hlasování anebo neplatnosti volby kandidáta. Tímto zvláštním zákonem je výše citovaný volební zákon (zákon č. 491/2001 Sb.), podle jehož § 60 odst. 1 se podáním návrhu na neplatnost hlasování, na neplatnost voleb nebo na neplatnost volby kandidáta může domáhat ochrany u soudu každá osoba zapsaná do seznamu voličů ve volebním okrsku, kde byl člen zastupitelstva obce volen, jakož i každá volební strana, jejíž kandidátní listina byla zaregistrována pro volby do tohoto zastupitelstva, přičemž návrh je třeba podat nejpozději deset dnů po vyhlášení výsledků voleb do zastupitelstev obcí Státní volební komisí.
22. Před vlastním meritorním projednáním podaného návrhu se soud nejprve zabýval tím, zda nejsou dány nějaké překážky, které by mu bránily o předmětném návrhu věcně rozhodnout. Dospěl přitom k závěru, že žádné takové překážky nejsou dány, neboť návrh byl podán u věcně a místně příslušného soudu v zákonem stanovené desetidenní lhůtě po vyhlášení výsledků voleb a navrhovatelka byla k podání návrhu aktivně legitimována, neboť byla ke dni konání voleb zapsána ve stálém seznamu voličů pro volby do Zastupitelstva městského obvodu Ústí nad Labem – Neštěmice.
23. Navrhovatelka se domáhala alternativně vyslovení neplatnosti voleb nebo neplatnosti hlasování ve volbách do zastupitelstva. V souladu s § 90 odst. 2 větou první s. ř. s. ve spojení s § 60 odst. 1 volebního zákona jsou v řízení o návrhu na neplatnost voleb a neplatnost hlasování účastníky navrhovatel, příslušný volební orgán a politická strana, sdružení nezávislých kandidátů nebo sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů, na jejichž kandidátní listině byl uveden kandidát, jehož volba byla napadena. Volebním orgánem v daném případě je

v souladu s úpravou obsaženou v hlavě II volebního zákona Úřad městského obvodu Ústí nad Labem – Neštěmice. Navrhovatelka ve svém návrhu napadala volbu kandidátů za volební stranu UFO, a proto je v souladu s § 90 odst. 2 větou první s. ř. s. dalším účastníkem řízení i tato volební strana.

24. Podle § 60 odst. 3 volebního zákona *„[n]ávrh na neplatnost voleb může podat navrhovatel, pokud má za to, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledky voleb.“* Podle odstavce 2 téhož ustanovení *„[n]ávrh na neplatnost hlasování může podat navrhovatel, má-li zato, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledky hlasování.“* Z citovaných ustanovení vyplývá, že návrh na neplatnost voleb, resp. hlasování, je důvodný při splnění třech předpokladů, kterými jsou protizákonnost spočívající v porušení některého ustanovení volebního zákona, souvislost mezi touto protizákonností a celkovým počtem hlasů odevzdaných pro určitou volební stranu nebo její jednotlivé kandidáty, jakož i to, že tato protizákonnost ovlivnila (nikoli pouze mohla ovlivnit) výsledek voleb jako celek, resp. výsledek hlasování, a to hrubým způsobem. Protizákonnost musí dosahovat takové intenzity, že je možno důvodně předpokládat odlišné výsledky voleb, tedy jiné složení zastupitelského sboru, pokud by k takovému jednání nedošlo (tzv. „zatemnění“ volebního výsledku).
25. Tyto jednotlivé předpoklady pro vyslovení neplatnosti voleb či hlasování ve volbách, které formuloval Nejvyšší správní soud ve svém usnesení ze dne 2. 7. 2004, č. j. Vol 6/2004-12, publ. pod č. 354/2004 Sb. NSS, dostupném na www.nssoud.cz, musí být splněny kumulativně. To znamená, že pokud kterýkoli z těchto předpokladů nenastal či nebyl prokázán, není možné návrhu vyhovět.
26. Na tomto místě soud v souladu s ustálenou judikaturou správních (volebních) soudů připomíná, že soudní řízení ve věcech volebních není založeno na principu inkvizičním, ve kterém by sám soud vyhledával veškeré relevantní důkazy k tvrzení účastníků, ale je založeno na zásadě, že každý musí svá tvrzení doložit dostatečnými důkazy. V tomto směru tedy navrhovatele tíží důkazní břemeno, jehož neunesení má obecně za následek neúspěch v soudním řízení (srov. např. usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 21. 11. 2011, č. j. 15 A 72/2011-87, nebo ze dne 11. 11. 2014, č. j. 40 A 21/2014-56, dostupná na www.nssoud.cz). Tomu odpovídá i závěr Ústavního soudu vyslovený v jeho nálezu ze dne 26. 1. 2005, sp. zn. Pl. ÚS 73/04, dostupném na nalus.usoud.cz, podle něhož *„... je lid zdrojem veškeré státní moci a mimo jiné se v této roli podílí na jejím ustavování cestou svobodných a demokratických voleb. Tomu odpovídá i zákonná úprava volebního soudnictví a ověřování voleb. Pro procesní úpravu volebního soudnictví a postup v takovém řízení z toho plyne vyvratitelná domněnka, že volební výsledek odpovídá vůli voličů. Předložit důkazy k jejímu vyvrácení je povinností toho, kdo volební pochybení namítá.“*
27. V nálezu ze dne 29. 1. 2007, sp. zn. IV. ÚS 787/06, dostupném na nalus.usoud.cz, k tomu Ústavní soud doplnil, že *„[v]olební soudnictví je založeno na předpokladu objektivní příčinné souvislosti mezi volební vadou a složením zastupitelského sboru nebo alespoň možné příčinné souvislosti. Tuto možnou příčinnou souvislost je však třeba vykládat nikoli jako pouhou abstraktní možnost, nýbrž je třeba ji v řízení řádně prokázat.“* Ve shodě s názorem Krajského soudu v Plzni vyjádřeným v jeho usnesení ze dne 16. 11. 2006, č. j. 57 Ca 148/2006-40, k tomu zdejší soud dodává, že řízení o návrhu na neplatnost hlasování a voleb do zastupitelstev obcí je řízením sporným, pro které platí povinnost navrhovatele tvrdit všechny pro rozhodnutí věci významné skutečnosti [§ 101 odst. 1 písm. a) zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o.s.ř.“)] a

označit důkazy k prokázání svých tvrzení [§ 101 odst. 1 písm. b) a § 120 o. s. ř.]. Soud v takovém řízení nemůže doplňovat či domýšlet chybějící tvrzení navrhovatele, jakož i z vlastní iniciativy dohledávat důkazy; v opačném případě by narušil rovnost účastníků řízení podle čl. 1 Listiny základních práv a svobod vyjádřenou v § 36 odst. 1 s. ř. s.

28. V souladu s citovanou judikaturou tudíž bylo na navrhovatelce, aby svá tvrzení o kupčení s hlasy ve volebním okrsku č. 2001 (Krásné Březno) prokázala. Navrhovatelka se omezila toliko na dva důkazní návrhy, a to článek redaktora MF DNES A. J. s názvem „*Policie řeší nával u urny a 200 Kč za hlas*“ a výslech tohoto redaktora. Soud oba navržené důkazy provedl a z vlastní iniciativy je doplnil ještě o sdělení Policie České republiky týkající se prošetřování možného kupčení s hlasy v Krásném Březně. Žádný z těchto důkazů ovšem navrhovatelkou tvrzené kupčení s hlasy neprokázal.
29. Svědek A. J. totiž zcela jednoznačně vypověděl, že přímo osobně neviděl žádné předávání peněz za hlasy, ani mu nikdo přímo nesdělil, že za volební hlas obdržel peníze. Skutečnosti psané v daném článku svědek osobně neviděl, informace získal od dvou členů okrskové volební komise v Neštěmicích, jejichž totožnost ovšem nezná. Soud proto dospěl k jednoznačnému závěru, že svědek neuvedl žádnou konkrétní skutečnost, ze které by se dalo dovodit kupčení s hlasy voličů. Žádná taková informace není obsažena ani v jeho článku, který navíc podle vyjádření svědka nevychází z jeho osobních poznatků od konkrétních voličů zapojených do kupčení s hlasy, nýbrž pouze ze zprostředkovaných zjištění, která se dozvěděl od blíže neidentifikovaných členů volební komise.
30. Žádné kladné poznatky o možném kupčení s hlasy nepřineslo ani sdělení Policie České republiky, která prošetřovala stejné okolnosti, o nichž se zmiňoval svědek A. J., tj. nahromadění velkého množství lidí z jedné adresy, kteří nikdy předtím k volbám nechodili, ve volební místnosti. Policie České republiky od členů příslušné okrskové komise zjistila, na jaké adrese tito potenciálně zkorumpovaní voliči bydlí, a vytěžila řadu osob včetně posádek vozidel, která měla voliče svážet a vyplácet, a obyvatel domu na zjištěné adrese. Nikdo však nepotvrdil, že by přijal či poskytl finanční prostředky za hlas pro určitou volební stranu či kandidáta. Vyslechnuté osoby tvrdily, že volily dobrovolně, podle svého uvážení, případně u voleb vůbec nebyly.
31. Soud zdůrazňuje, že k tomu, aby bylo možné konstatovat, že došlo k nepřípustnému kupčení s hlasy voličů, muselo by být prokázáno, že alespoň v jednom konkrétním případě jeden konkrétní volič obdržel určitou finanční částku nebo jinou konkrétní výhodu za to, že volil určitou volební stranu nebo konkrétního kandidáta. K tomu, aby případné kupčení s hlasy mohlo ovlivnit výsledek voleb či hlasování, muselo by být podle názoru soudu takové jednání prokázáno nikoli v jednotkách případů, nýbrž ve větším počtu. Nic takového se však v projednávané věci nestalo, když nebyl prokázán ani jeden takový případ. To znamená, že navrhovatelka neunesla důkazní břemeno ohledně jí tvrzeného porušení volebního zákona, které je nezbytnou podmínkou pro vyhovění návrhu. Za situace, kdy nebylo prokázáno porušení volebního zákona, nemůže být podaný návrh na neplatnost voleb ani na neplatnost hlasování úspěšný.
32. Na uvedeném závěru nemůže nic změnit ani obsah sdělení Českého statistického úřadu, že v případě nezohlednění výsledků z volebního okrsku č. 2001 by došlo ke změně rozdělení mandátů. Nebylo totiž prokázáno, že výsledky hlasování v tomto volebním okrsku byly ovlivněny jakýmkoli protizákonným jednáním. Nadstandardní volební zisk volební

strany ÚFO tak mohl být způsoben nízkou volební účastí (jen 181 z 873 oprávněných voličů) ve spojení s aktivitou kandidáta ÚFO T. G., když k dosažení volebního výsledku ÚFO 24,68 % hlasů v tomto okrsku stačilo pouhých 38 voličů (například z řad příbuzných a známých tohoto kandidáta a z jejich okolí), tj. méně než 5 % všech voličů v daném okrsku.

33. Na tomto místě soud oceňuje aktivitu Policie České republiky, která přispěla k tomu, že kromě zmíněného jednorázového nahromadění voličů ve volební místnosti již k žádným dalším incidentům v průběhu voleb do Zastupitelstva městského obvodu Ústí nad Labem – Neštětice nedošlo.
34. Skutečnost, že možné kupčení s hlasy nebylo v tomto soudním řízení prokázáno, pochopitelně nic nemění na tom, že takové jednání je protiprávní a jeho případným aktérům hrozí trestní postih. Posouzení konkrétního jednání jednotlivých osob, které se na tvrzeném kupčení s hlasy měly podílet, však nepřísluší volebnímu soudu, nýbrž orgánům činným v trestním řízení.
35. Za situace, kdy navrhovatelka nad rámec výše uvedeného ve svém návrhu netvrdila žádné jiné porušení volebního zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledky voleb či výsledky hlasování, a tvrzené kupčení s hlasy neprokázala, soud uzavírá, že její návrh na vyslovení neplatnosti voleb ani její návrh na vyslovení neplatnosti hlasování neshledal důvodnými, a proto oba tyto návrhy zamítl. V souladu s § 90 odst. 3 s. ř. s. soud o těchto návrzích rozhodl usnesením ve dvacetidenní lhůtě od jejich doručení.
36. O nákladech řízení soud rozhodl v souladu s § 93 odst. 4 s. ř. s, podle kterého v řízení ve věcech volebních nemá žádný z účastníků na náhradu nákladů řízení právo.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **nejsou** přípustné opravné prostředky (§ 104 odst. 1 s. ř. s.).

Usnesení **nabývá** právní moci dnem jeho vyvěšení na úřední desce soudu (§ 93 odst. 5 s. ř. s.).

Ústí nad Labem 6. listopadu 2018

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D., v. r.
předsedkyně senátu